

Transportytelser i Norge 1946–2022

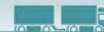
TØI rapport 2003/2023 • Forfatter: Bjørg L. Flotve, Eivind Farstad • Oslo 2023 • 44 sider

Økningen i persontransportarbeidet er fra 2021 til 2022 beregnet til 10,1 prosent. Sammenlignet med 2019 var persontransportarbeidet 2,3 prosent lavere i 2022. Persontrafikkarbeidet for de kollektive transportmidlene gikk opp mest fra 2021 til 2022, med 42,7 prosent, men var fortsatt 16,6 prosent lavere enn i 2019. Persontransportarbeid med personbil økte med 4,7 prosent fra 2021 til 2022, og var med det kun 0,5 prosent lavere enn i 2019. Godstransportarbeidet innenlands medregnet kabotasje økte med 6,9 prosent fra 2021 til 2022, og var med det 8,4 prosent høyere sammenlignet med 2019. Fra 2021 til 2022 var det vekst i vegtransport med 8,7 prosent, sjøtransport med 5,3 prosent, og godstransport på bane med 2 prosent, mens godstransport med fly gikk ned med 17,1 prosent. Sammenlignet med 2019 var godstransportarbeidet høyere på alle transportformene utenom flytransport som har blitt redusert med nesten 60 prosent. Eksklusive kabotasje gikk godstransportarbeidet opp med 6,5 prosent fra 2021 til 2022.

Hovedtrekk

Foreløpige tall fra nasjonalregnskapet viser at bruttonasjonalproduktet (BNP) hadde en vekst på 3,0 prosent i 2022, etter en økning på 3,9 prosent året før. Privat konsum i husholdningene økte med 5,9 prosent i 2022, og privat konsum til transport økte med 7,5 prosent i 2022. Det vil si at det var sterkere økning i konsum til transport enn i privat konsum ellers i 2022, men forskjellen var ikke like stor som året før. Utviklingen må sees i lys av at de siste tiltakene under korona-pandemien, med omfattende bruk av hjemmekontor og reisebegrensninger, først ble hevet våren 2022. Sammenlignet med 2019 var volumøkning i konsum av transport på 3 prosent til 2022.

Økningen i utført persontransportarbeid er beregnet til 10,1 prosent fra 2021 til 2022, sammenlignet med en økning på 4,6 prosent året før. Sammenlignet med året før koronautbruddet, det vil si 2019, var utført persontransportarbeid fortsatt 2,3 prosent lavere i 2022. Transportarbeidet for de kollektive transportmidlene gikk mest opp fra 2021 til 2022, med 42,7 prosent, etter en økning på 8,8 prosent året før, og en reduksjon på 46,3 prosent fra 2019 til 2020. Sammenlignet med 2019 var dermed transportarbeidet med kollektive transportmidler fortsatt 16,6 prosent lavere i 2022. Det var spesielt persontransportarbeidet på bane, sjø og fly som økte fra 2021 til 2022, med henholdsvis 61,6 (bane), 56,5 (sjø) og 54,2 (fly) prosent, men persontransportarbeidet på disse transportformene ble mest påvirket av reiserestriksjoner under korona. Personbiltransporten økte med 4,7 prosent fra 2021 til 2022 og var kun 0,5 prosent lavere enn i 2019. Vegtransport sto i 2022 for i overkant av 86 prosent av persontrans-

portarbeidet, bane hadde 5 prosent, fly hadde 7 prosent, og sjø hadde i underkant av to prosent. Koronarestriksjonene førte i årene før 2022 til en vridning av andelen fra sjø, bane og luft til vei, og transportarbeidet med personbil tok en større andel av transportarbeidet. I 2022 ser vi at markedsandelene er på vei tilbake til der de var før koronapandemien.

I likhet med året før, gikk den innenlandske godstransporten opp fra 2021 til 2022. Regnet i tonnkilometer var samlet økning for alle transportformer på 6,9 prosent, medregnet kabotasje¹, etter en økning på 6,4 prosent året før. Sammenlignet med 2019 var godstransportarbeidet 8,4 prosent høyere i 2022. Det var sterkest vekst i veitransporten fra 2021 til 2022, med 8,7 prosent, og sammenlignet med 2019 hadde veitransporten økt med nesten 15 prosent til 2022. Sjøtransporten hadde en vekst fra 2021 til 2022 på 5,3 prosent, og sammenlignet med før pandemien var sjøtransporten 1,1 prosent høyere i 2022 enn i 2019. Banetransporten økte med 2 prosent fra 2021 til 2022, og var med det 5,9 prosent høyere enn i 2019, mens godstransporten med fly falt med 17,1 prosent fra 2021 til 2022, og var mer enn halvert sammenlignet med 2019. Alt i alt økte godstransportarbeidet estimert eksklusive kabotasje med 6,5 prosent fra 2021 til 2022, sammenlignet med en økning på 6,9 prosent året før. Fra 2019 til 2022 økte godstransportarbeidet eksklusive kabotasje med 12,8 prosent.

Ifølge Statistisk sentralbyrås konsumprisindeks var gjennomsnittlig prisvekst 5,8 prosent i 2022, mens prisveksten for transportsektoren var 8,9 prosent. Dette er den høyeste prisveksten både for den generelle prisveksten og for transportsektoren siden slutten av 1980-tallet. Prisveksten for privat transport ble i 2022 drevet av en kraftig økning av prisene innen drivstoff og smøremidler, med 33,2 prosent. Prisene for reservedeler og tilbehør, kjøp av biler, samt vedlikehold og reparasjon økte også, men med mindre enn konsumprisindeksen.

I kollektivtransporten økte prisene for flyreiser mest, med nesten 21 prosent fra 2021 til 2022. Flyreiser var sterkt preget av koronapandemien, men etter en kraftig prisreduksjon fra 2020 til 2021, var prisene i 2022 høyere enn før pandemien. For buss og taxi, samt jernbane, trikk og bane, var det prisvekst i 2022 men lavere enn konsumprisveksten. Prisene innen båttrafikken hadde i 2022, som året før, en sterk reduksjon. Dette må blant annet sees i sammenheng med regjeringens politikk med sterkt reduserte ferjetakster på enkelte strekninger.

Persontransport med bil

Det var registrert i underkant av 3,5 millioner biler i Norge ved utgangen av 2022. Antall biler økte med 24 000, noe som er en økning med 0,7 prosent fra året før. Av bilene var 2,9 millioner personbiler, 508 700 varebiler, 68 400 lastebiler og 14 700 busser. Blant personbilene ble det 138 500 flere elbiler på veiene. Antall elbiler var 599 000 ved utgangen av 2022, og utgjorde 20 prosent av personbilbestanden.

I løpet av 2022 ble det førstegangsregistrert 192 800 personbiler, ca. 2 700 færre enn i 2021. 100 400 personbiler og 12 900 varebiler ble vraket mot pant i 2022. Gjennomsnittsalderen for personbilene var 10,8 år ved utgangen av 2022, som var det samme som i de to årene før. Gjennomsnittsalder ved vraking var 18,3 år.

Trafikken på vegene økte med 4,1 prosent fra 2021 til 2022 prosent året før, og var da litt høyere enn i 2019. Det var vekst i alle kjøretøygrupper utenom mopeder/motorsykler fra 2021 til 2022, som falt med 5 prosent. Høyest vekst var det for drosjer, med 25 prosent, samt rutebiler og utleiebiler med i underkant av 10 prosent for begge kjøretøygruppene. Persontransporten

---

¹ Kabotasje omfatter gods på utenlandske transportmidler hvor godset er både lastet og losset i Norge.

med utleiebiler (inklusive leasingbiler) har nesten doblet seg de siste fem år, noe som skyldes kraftig vekst i antallet leasingbiler.

Det var 3 527 registrerte veitrafikkulykker med personskade i 2022, en nedgang på i overkant av 5 prosent i forhold til året før. Det ble skadd 4 485 personer i 2022, som var 80 personer færre enn året før. Antall drepte i trafikken var imidlertid høyere enn på flere år, med 116 drepte i trafikken.

Kollektivtransporten

I 2022 ble det foretatt drøyt 387 millioner bussreiser, en økning på 80 millioner bussreiser i forhold til året før, eller 26 prosent. I forhold til 2019 ble det foretatt 15 prosent færre bussreiser i 2022. Transportarbeidet med buss gikk opp med 381 millioner personkilometer fra 2021 til 2022, og er med det 28 prosent lavere i 2022 enn i 2019.

Trafikken med trikk i Oslo var på 42 millioner reiser i 2022, en økning med 14 millioner reiser fra året før. Sammenlignet med 2019, var det 11 millioner færre reiser med trikk i 2022. Trafikken med forstadsbanene (T-banen) i Oslo gikk opp med 28 millioner reiser, til 101 millioner reiser i 2022, en økning på 39 prosent. Sammenlignet med 2019 var det 19 millioner færre reiser i 2022 med T-banen i Oslo. Bybanen i Bergen fraktet 19,1 millioner passasjerer i 2022, en oppgang fra 13,9 millioner passasjerer i 2021, eller 37,6 prosent. Sammenlignet med 2019 var det om lag 467 tusen flere reiser med Bybanen i 2022. I alt ble det foretatt om lag 162 millioner reiser med trikk og forstadsbaner i 2022, mot 115 millioner reiser i 2021. Det ga en økning i denne typer reiser med 41 prosent. I 2019 ble det foretatt om lag 192 millioner reiser med trikk og forstadsbaner, og sammenlignet med dette var det 15,5 prosent færre reiser i 2022.

Året 2022 ble det foretatt 66 millioner reiser innenlands med tog. Det var 25 millioner flere enn i året før, noe som utgjør en økning i antall reiser på over 60 prosent. Sammenlignet med før korona-pandemien var det foretatt 17 prosent færre reiser innenlands med tog i 2022 sammenlignet med 2019.

Flytoget fraktet i overkant av 5,3 millioner passasjerer til og fra Oslo lufthavn i 2022, noe som mer enn en dobling fra året før, men fortsatt over 40 prosent færre enn i 2019. Flåmsbanen fraktet nesten 557 tusen passasjerer i 2022, en økning på 254 prosent fra 2021, men likevel over 40 prosent lavere i forhold til 2019.

Det var 47 millioner passasjerer med bilferge og annen rutefart innenlands i 2022, en oppgang på nesten 14 prosent fra 2021. Sammenlignet med 2019 var antall passasjerer 16 prosent lavere i 2022. Persontransportarbeidet på sjø har imidlertid økt mer enn økningen i antall passasjerer de siste årene. I 2022 var persontransportarbeidet på sjø 1 148 millioner passasjer-kilometer, mot 733 millioner året før, noe som utgjør en oppgang på 56 prosent. Sammenlignet med 2019 var persontransportarbeidet på sjø 5 prosent høyere i 2022.

I 2022 ble det foretatt 11,9 millioner flyreiser innenlands, da medregnet reiser mellom lufthavner i Norge som en del av en utenlandsreise. Dette er en økning med 4,2 millioner flyreiser fra 2021. Både innenriksreiser og flyreiser innenlands som er del av en utenlandsreise økte mye. Trekker man fra reiser innenriks som er del av en utenlandsreise, var det registrert 9,7 millioner flyreiser innenlands i Norge i 2022, som er om lag på nivå med flyreiser innenlands før pandemien.

Reiser til og fra utlandet

I 2022 ble det registrert i overkant av 18,5 millioner flyreiser til og fra Norge, som var en kraftig økning i forhold til 5,1 millioner tilsvarende flyreiser i 2021. Sammenlignet med 2019 var fortsatt flyreiser til/fra utlandet 24 prosent lavere for året som helhet, men vi ser at flytrafikken tok seg opp gjennom året. Fergetrafikken til og fra utlandet var på nesten 5,6 millioner reiser i 2022, som utgjorde en oppgang på 1,7 millioner slike reiser fra året før. Antall reisende med tog over grensen var nesten 305 tusen i 2022, noe som var en kraftig økning fra 2021 hvor antall slike reiser var 22 tusen. Sammenlignet med passasjertrafikken med tog over grensen i 2019, var trafikken fortsatt 39 prosent lavere i 2022 for året som helhet.

Godstransporten innenlands

Fra 2021 til 2022 gikk den innenlandske godstransporten opp, etter en oppgang også året før, regnet i tonnkilometer. Økningen samlet for alle transportformer var på 6,9 prosent, medregnet kabotasje, etter en oppgang på 6,4 prosent året før. Sammenlignet med 2019 var det en økning i godstransportarbeidet til 2022 på 8,4 prosent. Veitransporten økte mest fra 2021 til 2022, med 8,7 prosent, etter en økning på 7,3 prosent året før. Sammenlignet med 2019 hadde veitransporten økt med nesten 15 prosent til 2022. Det var også oppgang i sjøtransporten fra 2021 til 2022, med 5,3 prosent, og en oppgang i godstransport på bane med 2 prosent, mens godstransport med fly gikk ned med 17,1 prosent. Sammenlignet med 2019 var banetransporten økt med 5,9 prosent, sjøtransporten med 1,1 prosent, mens lufttransporten ble redusert med nesten 60 prosent til 2022. Sistnevnte transportform utgjør dog en marginal andel av godstransportarbeidet.

Markedsandelene i godstransportarbeidet er relativt stabile, men veitransport øker stadig litt på bekostning av de andre transportformene. I 2022 var sjøandelen på 41,1 prosent, baneandelen på 5,1 og veiandelen på 53,8 prosent av det samlede transportarbeidet.

Godstransportarbeidet eksklusive kabotasje økte med 6,5 prosent fra 2021 til 2022, en marginalt lavere økning sammenlignet med en økning på 6,9 prosent året før. Det betyr at godstransportarbeidet eksklusive kabotasje økte med 12,8 prosent fra 2019 til 2022. Sjøtransport ble redusert med 7,4 prosent, etter en økning på 21,8 prosent året før. Banetransporten ble økt med 2,4 prosent, mens lufttransporten ble redusert med 17,1 prosent. Godstransportarbeidet på veg økte med 9 prosent, eller en økning på 5,9 prosent året før.

Samlede godstransporter på veg på norsk område økte med over 1 milliard tonnkilometer fra 2021 til 2022. Dette inkluderer også den delen av godstransportarbeidet i utenrikshandelen som foregår på norsk område.

Godstransporten til og fra Norge

Importert varemengde til Norge var 39,1 millioner tonn i 2022, en reduksjon på 0,7 millioner tonn, eller 1,7 prosent, fra 2021. I 2021 var importen om lag som i 2019, slik at importert varemengde var lavere i 2022 sammenlignet med 2019. Eksportert varemengde fra fastlandet var 60,6 millioner tonn i 2022, noe som representerer en liten nedgang fra 60,9 millioner tonn i 2021, det vil si en reduksjon på 0,4 prosent. Sammenlignet med 2019 var eksportøkningen til 2022 på 6,7 prosent økning. Skip er fortsatt den dominerende transportformen i utenrikshandelen. I 2021 gikk 84 prosent av denne godsmengden med skip, mens 13 prosent gikk på veg, og 3 prosent på bane.